

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Millî Savunma Bakanı Yaşar GÜLER** tarafından Anayasanın 98. ve iç tüzüğün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim
02.06.2026.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Şırnak'ın Cizre ilçesi sınırlarında, Hisar ve Çağlayan köyleri olarak da bilinen Şax ve Heblêr köylerini kapsayan bir alanda 02.06.2026 tarihinde yangın çıktığı bilgisi tarafımıza ulaşmıştır. Yangına ilişkin tarafımıza iletilen görüntülerde, söz konusu alandan yoğun duman yükseldiği görülmektedir. Yerel kaynaklar, yangının askerî faaliyetler sonucu çıktığını belirtmektedir.

Söz konusu alan, yalnızca askerî faaliyet yürütülen bir saha olarak ele alınamaz. Aynı coğrafyada 1. derece arkeolojik sit alanları, tescilli kültür varlıkları, eski yerleşim alanları, köylülerin taşınmazları, orman varlığı ve dava süreci devam eden mülkiyet alanları bulunmaktadır.

Daha önce tarafımızca verilen soru önergeleri ve ilgili başvurular üzerine gelen resmi cevaplarda, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 10.03.2009 tarihli ve 480 sayılı yazısı ile 57.280.000 m² büyüklüğündeki orman vasıflı alanın, atış ve tatbikat alanı olarak kullanılmak üzere 49 yıllığına Millî Savunma Bakanlığı'na tahsis edildiği ifade edilmiştir. Aynı cevapta: Hisar köyünün bu alanın içinde kaldığı, alanda dava süreci devam eden taşınmazlar bulunduğu kabul edilmiş; buna rağmen eski mülklerin bulunduğu alana isabet edecek şekilde atış faaliyeti gerçekleştirilmediği ileri sürülmüştür.

Bugün çıkan yangın, Bakanlığınızın beyanları ile sahadaki fiili durum arasında ağır bir çelişki doğurmuştur. Eski mülklerin, yerleşim izlerinin, köy alanlarının ve sit alanlarının zarar görmeyeceği ileri sürülmesine rağmen, yangının tam da bu coğrafyada çıkması; atış ve tatbikat

faaliyetlerinin denetimi, risk analizi, yangın önleme tedbirleri ve kültürel mirasın korunmasına ilişkin yükümlülükler bakımından ciddi soru işaretleri yaratmaktadır.

Ayrıca 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca, tescilli kültür varlıkları ve sit alanlarının korunması kamu kurumları açısından bağlayıcı bir yükümlülüktür. Sit alanlarında ve bu alanları etkileyen çevrelerde, kültürel mirasa zarar verebilecek faaliyetlerin önlenmesi gerekir. Buna rağmen 1. derece arkeolojik sit alanları ile eski yerleşim dokusunun bulunduğu bir bölgede atış ve tatbikat faaliyetlerinin sürdürülmesi, telafisi imkânsız zararlar yaratma riski taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Şax ve Heblêr köylerini kapsayan alanda 02.06.2026 tarihinde çıkan yangından Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
2. Yangının çıktığı saatlerde veya yangından önceki 24 saat içinde bölgede Bakanlığınıza bağlı birliklerce top atışı, havan atışı, silah kullanımı, tatbikat, eğitim faaliyeti veya benzeri herhangi bir askerî faaliyet yürütülmüş müdür?
3. Yangının, bölgede yürütülen askerî atış veya tatbikat faaliyetlerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığına ilişkin Bakanlığınızca idari ya da teknik inceleme başlatılmış mıdır?
4. Başlatılmışsa bu inceleme hangi birim tarafından yürütülmektedir ve inceleme kapsamında yangın görüntüleri, atış kayıtları, mühimmat bilgileri, meteorolojik veriler ve saha tanıklıkları dikkate alınacak mıdır?
5. Bakanlığınız daha önce verdiği cevaplarda eski mülklerin bulunduğu alana isabet edecek şekilde atış faaliyeti yürütülmediğini ileri sürmüştür. 02.06.2026 tarihinde çıkan yangın karşısında bu beyan hâlen korunmakta mıdır?
6. Eski mülklerin bulunduğu alana isabet edecek atış yapılmadığı ileri sürülüyorsa, yangının çıkış noktası ile atış ve tatbikat sahasının koordinatları kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
7. Yangının çıktığı alanın, Bakanlığınıza tahsis edilen atış ve tatbikat sahası sınırları içinde kalıp kalmadığı koordinatlarıyla birlikte açıklanacak mıdır?
8. Atış ve tatbikat faaliyetleri öncesinde, bölgede orman yangını riskine ilişkin hangi önleyici tedbirler alınmaktadır?
9. Atış ve tatbikat faaliyetlerinin kuru ot, orman varlığı, mera alanı ve arkeolojik doku üzerinde yangın riski yaratabileceğine ilişkin Bakanlığınızca hazırlanmış güncel bir risk analizi bulunmakta mıdır?

10. Yangın sonrası bölgede arkeolojik sit alanları, tescilli yapılar, eski yerleşim dokusu, mezarlıklar, taşınmazlar, orman ve mera varlığı bakımından zarar tespit çalışması yapılmış mıdır?
11. Zarar tespiti yapılacaksa bu çalışmaya Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, bağımsız uzmanlar, meslek odaları, köylüler ve taşınmaz maliklerinin katılımı sağlanacak mıdır?
12. Yangının, Bakanlığınıza bağlı faaliyetlerden kaynaklandığının tespiti hâlinde idari, hukuki ve cezai sorumluluk bakımından hangi işlemler yürütülecektir?
13. Yangın riski, kültürel mirasın zarar görme ihtimali ve dava süreci devam eden taşınmazların varlığı dikkate alınarak Şax ve Heblêr köylerini kapsayan alandaki atış ve tatbikat faaliyetleri durdurulacak mıdır?
14. Bakanlığınız, 1. derece arkeolojik sit alanlarını, eski yerleşim alanlarını, dava konusu taşınmazları ve orman varlığını içeren bu sahanın atış ve tatbikat alanı olarak kullanılmasını yeniden değerlendirmeyi planlamakta mıdır?
15. Şax ve Heblêr köyleri ile çevresindeki tarihsel doku, köylülerin mülkiyet alanları ve orman varlığı üzerinde oluşan risklerin giderilmesi için Bakanlığınızın alacağı somut tedbirler nelerdir?